

Sygn. akt VII U 131/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Szczuka

Protokolant: st. sekr. sądowy Maria Nalewczyńska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 1 czerwca 2017 r. w Warszawie

sprawy Z. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o dodatek pielęgnacyjny

na skutek odwołania Z. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 10 listopada 2015 r. znak: (...)

1. oddala odwołanie;

2. przyznaje na rzecz pełnomocnika z urzędu M. K. prowadzącej Kancelarię Radcy Prawnego na ul. (...)

lok. (...), (...) W. od Skarbu Państwa- kasa Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt) powiększoną o należny podatek VAT tytułem zwrotu kosztów pomocy prawnej udzielonej odwołującej z urzędu.

UZASADNIENIE

Z. N. w dniu 7 grudnia 2015 r. wniosła odwołanie

za pośrednictwem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie od decyzji ww. organu rentowego z dnia 10 listopada 2015 r., znak: (...) (k. 2 a. s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 5 stycznia 2016 r. wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Organ rentowy wskazał, że odmówił odwołującej prawa do dodatku pielęgnacyjnego z uwagi na orzeczenie z dnia 5 listopada 2015 r. Komisji Lekarskiej ZUS, która stwierdziła, że badana nie jest niezdolna do samodzielnej egzystencji (k. 4 a. s.).

Sąd postanowieniem z dnia 25 lutego 2016 r. dopuścił dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów neurologa i ortopedy celem ustalenia, czy odwołująca się jest całkowicie niezdolna do pracy zarobkowej, czy jest zdolna, czy też całkowicie niezdolna

do samodzielnej egzystencji oraz, czy jest to niezdolność trwała, czy okresowa, a jeżeli okresowa, to na jaki okres (k. 13 a. s.).

Odwołująca w piśmie procesowym z dnia 25 kwietnia 2016 r. i z dnia 13 czerwca 2016 r. oraz na rozprawie w dniu 9 czerwca 2016 r. złożyła zastrzeżenia wnosząc o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego okulisty i innego biegłego sądowego ortopedy oraz o przesłuchanie w charakterze świadka E. K. (k. 36-38, 69 i 74-75 a. s.).

Sąd w postanowieniach z dnia 9 czerwca 2016 r. i z dnia 17 czerwca 2016 r. dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego okulisty i ortopedy innego niż biegły sądowy M. G. na okoliczności wskazane w postanowieniu z dnia 25 lutego 2016 r. (k. 70 i 78 a. s.).

Odwołująca w piśmie procesowym z dnia 3 listopada 2016 r. wniosła zastrzeżenia do opinii wydanych przez ww. biegłych sądowych, wnosząc jednocześnie o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego okulisty innego niż R. S. (k. 110-112 a. s.).

Sąd w postanowieniu z dnia 14 grudnia 2016 r. dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego okulisty innego niż biegły sądowy R. S. na okoliczności wskazane w postanowieniu z dnia 25 lutego 2016 r. (k. 141 a. s.).

W piśmie procesowym z dnia 22 maja 2017 r. odwołująca złożyła wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego psychiatry i neurologa (k. 197-198 a. s.).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Z. N. w dniu 8 października 2015 r. złożyła do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o przyznanie dodatku pielęgnacyjnego (k. 91 a. r.).

Zgodnie z orzeczeniem lekarza orzecznika ZUS z dnia 20 października 2015 r. uznano odwołującą za trwale niezdolną do samodzielnej egzystencji od dnia 11 kwietnia 2014 r. (k. 95 a. r.).

Zastępca Głównego Lekarza Orzecznika ZUS w osobie D. K. zgłosiła zarzut wadliwości orzeczenia lekarza orzecznika ZUS z dnia 20 października 2015 r. (k. 97 a. r.).

Na skutek powyższego sprawa została skierowana do Komisji Lekarskiej ZUS, która orzeczeniem z dnia 5 listopada 2015 r. uznała, że odwołująca nie jest niezdolna do samodzielnej egzystencji (k. 101 a. r.).

W oparciu o powyższe ustalenia, Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał zaskarżoną decyzję z dnia 10 listopada 2015 r., znak: (...) odmawiającą odwołującej prawa do przyznania dodatku pielęgnacyjnego. Organ rentowy w uzasadnieniu decyzji wskazał, że Komisja Lekarska ZUS orzeczeniem z dnia 5 listopada 2015 r. nie stwierdziła u ubezpieczonej niezdolności do samodzielnej egzystencji (k. 103 a. r.).

Sąd na podstawie opinii biegłych sądowych ustalił, że u odwołującej:

- w zakresie neurologicznym stwierdzono zez zbieżny oka lewego, rozsiane objawy miażdżycy naczyń mózgowych, śladowe objawy korzeniowe szyjne i lędźwiowe, bez zaników mięśniowych, niedowładów oraz ubytku w odruchach, a także liczne skargi wielonarządowe o charakterze neurastenicznym. Z punktu widzenia ww. schorzeń, badana nie jest niezdolna do samodzielnej egzystencji (k. 19 a. s.);

- w zakresie ortopedycznym stwierdzono zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa oraz zmiany zwyrodnieniowe stawów. Analiza przedstawionej dokumentacji, zebrany wywiad oraz przeprowadzone badania pozwalają stwierdzić, że badana nie utraciła zdolności

do samoobsługi. Przeprowadzone badanie ortopedyczne nie ujawniło takiego stopnia dysfunkcji, który powodowałby niezdolność do samoobsługi. Odwołująca nie wymaga jakiegokolwiek pomocy i opieki innej osoby w zaspokajaniu jej podstawowych potrzeb życiowych. Wykonywane przez nią czynności wskazują, że może ona wykonywać samodzielnie toaletę i higienę ciała (k. 23-25 a. s.);

- w zakresie okulistycznym stwierdzono obniżenie ostrości wzroku obu oczu, prawidłową ostrość wzroku do blizy w oku prawym i zniesioną w oku lewym w odpowiedniej korekcji. Poza niewielkimi zmętnieniami w soczewkach zarówno w przednim odcinku obu oczu, jak i na dnie obu oczu, nie stwierdzono istotnych zmian i odchyłeń od stanu prawidłowego. Odwołująca nie jest osobą niezdolną do wykonywania pracy z przyczyn okulistycznych zwłaszcza w stopniu całkowitym. Ubezpieczona może być zatrudniona na każdym stanowisku, gdzie jest możliwość stosowania korekcji okularowej i gdzie niewymagane jest widzenie obuoczne (k. 86 a. s.);

- ponownie w zakresie ortopedycznym stwierdzono wielopoziomowe zmiany zwyrodnieniowe i dyskopatyczne kręgosłupa szyjnego, zaawansowane zmiany zwyrodnieniowe stawu barkowego, zmiany zwyrodnieniowe stawów kolanowych – większe po prawej stronie, zmiany zwyrodnieniowe stawów śródstopno-palcowych paluchów obu stóp oraz ostrogi kości piętowych. Nie stwierdzono natomiast niezdolności do samodzielnej egzystencji. Podczas obserwacji ubezpieczonej podniesiono, że chodzi ona bez pomocy kul łokciowych, rozbiera się i ubiera samodzielnie oraz sprawnie posługuje się rękami. Odwołująca jest zdolna do wykonywania zakupów i przygotowania posiłków, a także może załatwiać sprawy poza domem oraz samodzielnie wykonywać czynności higieniczne i toaletę (k. 101 a. s.);

- ponownie w zakresie okulistycznym stwierdzono nadwzroczność wysoką obu oczu z niedowidzeniem oka lewego, zez zbieżny oka lewego, praktyczną jednooczność oraz zaćmę początkową oka prawego. Na podstawie przeprowadzonego badania oraz po analizie dokumentacji medycznej i akt sprawy stwierdzono również, że ubezpieczona nie jest niezdolna do samodzielnej egzystencji. Praktyczna jednooczność zalicza odwołującą do lekkiego stopnia niepełnosprawności, a w związku z czym nie jest ona niezdolna do samodzielnej egzystencji (k. 163-164 a. s.).

Stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumentację medyczną zawartą w aktach sądowych, aktach rentowych ubezpieczonej, a także w oparciu o dowód z opinii biegłych sądowych lekarzy specjalistów. Autentyczność zgromadzonych dokumentów i ich zgodność

z rzeczywistym stanem rzeczy nie budziła zastrzeżeń, w związku z tym Sąd uznał dokumenty za pełnowartościowy materiał dowodowy. Sąd, jako dowód kluczowy dla rozstrzygnięcia sprawy uznał opinie powołanych w sprawie biegłych, które to opinie nie pozostawiły wątpliwości co do dokładnego określenia zakresu dysfunkcji, jakie występują w stanie zdrowia odwołującej oraz poziomu ich nasilenia. Zdaniem Sądu opinie powołanych biegłych sądowych wydane zostały w oparciu o obiektywne wyniki badań odwołującej, a biegli lekarze sporządzający te opinie są specjalistami w swoich dziedzinach, posiadającymi bogatą wiedzę medyczną i wieloletnie doświadczenie zawodowe. Opinie zostały sporządzone w sposób szczegółowy i dokładnie opisują stan zdrowia odwołującej.

Przy tym wprawdzie ubezpieczona w pismach procesowych zgłosiła uwagi

co do opinii powołanych w sprawie biegłych, to jednak w ocenie Sądu argumentacja przedstawiona przez ubezpieczoną była niewystarczająca dla kontynuowania postępowania dowodowego, albowiem sprowadzała się wyłącznie do wyrażenia subiektywnie negatywnej oceny co do tych opinii. Zdaniem Sądu opinie powołanych w sprawie biegłych dokładnie diagnozują stan zdrowia odwołującej i nie wymagały uzupełnienia ponad zakres żądany przez Sąd, a tym samym zgromadzony materiał dowodowy był wystarczający do wydania orzeczenia.

Nadto na uwzględnienie nie zasługiwały zgłoszone przez ubezpieczoną wnioski

o powołanie biegłego sądowego psychiatry i neurologa. Odwołująca w postanowieniu z dnia 14 lutego 2017 r. była zobowiązana do zajęcia stanowiska i zgłoszenia ewentualnych zastrzeżeń do opinii w terminie 7 dni pod rygorem ich pominięcia. Natomiast ww. wnioski zostały zgłoszone dopiero w dniu 22 maja 2017 r., a więc po upływie trzymiesięcznego okresu. Zatem w ocenie Sądu wnioski o dopuszczenie dowodu z opinii kolejnych biegłych

sądowych był spóźniony, a nadto nienależycie uzasadniony oraz służył jedynie przedłużeniu niniejszego postępowania. Jednocześnie Sąd oddalił wniosek o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka E. K. z uwagi na fakt, iż do oceny stanu zdrowia wnioskodawczyni byli powołani biegli sądowi, którzy dokładnie zdiagnozowali jej stan zdrowia.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie Z. N. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 10 listopada 2015 r., znak: (...) jest niezasadne i podlega oddaleniu.

Zgodnie art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 748 j.t.), dodatek pielęgnacyjny przysługuje osobie uprawnionej do emerytury lub renty, jeżeli osoba ta została uznana za całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo ukończyła 75 lat życia, z zastrzeżeniem ust. 4.

Jedną z przesłanek przyznania prawa do dodatku pielęgnacyjnego jest zatem stwierdzenie niezdolności do samodzielnej egzystencji. Ubezpieczona w chwili obecnej uprawniona jest do emerytury, jednak nie ukończyła ona 75 lat. Tym samym uzyskanie prawa do świadczenia w postaci dodatku pielęgnacyjnego uzależnione było od stwierdzenia istnienia u niej niezdolności do samodzielnej egzystencji. Odwołująca spełniła jedną z przesłanek warunkujących prawo do dodatku pielęgnacyjnego. Natomiast, jak wynika z opinii powołanych w sprawie biegłych z zakresu neurologii, ortopedii i okulistyki nie jest ona aktualnie niezdolna do podejmowania samodzielnie czynności życia codziennego. Poziom dysfunkcji organizmu ubezpieczonej w żadnym obszarze nie powoduje u niej niezdolność do samodzielnej egzystencji.

W związku z tym, w ocenie Sądu, ubezpieczona nie spełnia obecnie naczelnej przesłanki niezbędnej do przyznania jej prawa do świadczenia, która wynika z art. 75 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, a mianowicie nie jest niezdolna do samodzielnej egzystencji. Przy tym Sąd nie neguje, iż dysfunkcje organizmu występujące u wnioskodawczyni są poważne i istnieją one od wielu lat – co bezspornie powoduje poważne utrudnienia w codziennym życiu ubezpieczonej - to jednak aktualny poziom nasilenia tych dysfunkcji nie jest aż tak zaawansowany, aby czynił odwołującą niezdolną do samodzielnej egzystencji. Jak bowiem wynika z opinii powołanych w sprawie biegłych sądowych, ubezpieczona jest zdolna do zabezpieczenia wszystkich czynności życia codziennego, do których zalicza się min. ubieranie, rozbieranie, toaleta, higiena czy zakup i przygotowywanie żywności.

Sąd wziął również pod rozwagę okoliczność, iż ubezpieczona w toku sprawy zakwestionowała opinie biegłych sądowych w zakresie dotyczącym nie stwierdzenia u niej niezdolności do samodzielnej egzystencji, to jednak w ocenie Sądu brak było podstaw

do zaakceptowania argumentacji wnioskodawczyni. Zdaniem Sądu odwołująca nie przedstawiła jakichkolwiek uzasadnionych powodów do przeprowadzenia dowodu z opinii innych biegłych niż dotychczas powołani w sprawie, albowiem oparła swoje twierdzenia wyłącznie na subiektywnym przeświadczeniu, które nie korespondowało z materiałem dowodowym sprawy. Również wniosek w przedmiocie dopuszczenia do postępowania świadka był niezasadny, ponieważ Sąd w sprawach dotyczących przyznania rent i dodatków pielęgnacyjnych opiera się na treści opinii sporządzonych przez niezależnych biegłych sądowych, a subiektywne odczucia świadka odnoszące się do stanu zdrowia odwołującej byłyby w niniejszej sprawie bezprzedmiotowe.

W związku z powyższym Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji wyroku.

Sąd w punkcie 2 wyroku zasądził ze środków Skarbu Państwa – kasy Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie na rzecz radcy prawnego ustanowionego z urzędu M. K. kwotę w wysokości 180,00 złotych powiększoną

o stawkę podatku VAT zgodnie z § 19 ust. 1 w związku z § 11 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r. poz. 490 j.t.).